Lietas Nr. C33281815
Lietas arhīva Nr. CA-0485-16/12

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 15.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis N.Riņķis,
tiesneši I.Jēkabsone un I.Stuberovska,
ar sekretāru S.Melderi, A.Mežraupu,
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. A/ prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas rajona tiesas 2015.gada 15.jūlija spriedumu.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

[1] 2015.gada 16.aprīlī Rīgas rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk arī – prasītāja) prasības pieteikums pret /pers. B/ (turpmāk arī – atbildētājs) par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 177., 179.pantu, lūdz tiesu:
- piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 200,00 *euro* mēnesī līdz laikam, kad bērns pats varēs sevi apgādāt, taču ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas;
- noteikt nekavējošu sprieduma izpildi daļā par uzturlīdzekļu piedziņu (lietas 4.-6.lapa).

[2] Ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 15.jūlija spriedumu /pers. A/ prasība par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu apmierināta.
Tiesa nosprieda piedzīt no /pers. B/ par labu /pers. A/ uzturlīdzekļus meitas /pers. C/ uzturam 200 EUR mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot ar 2015.gada 16.aprīli līdz laikam, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt.
Noteikts, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.
Tāpat tiesa nosprieda ar 2015.gada 16.aprīli pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Rīgas rajona tiesas 2011.gada 22.februāra sprieduma civillietā Nr.C33434910.
No /pers. B/ valsts ienākumos piedzīta valsts nodeva 206,33 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,90 EUR.
Spriedums pamatots ar šādiem motīviem.
[2.1] Lietā nav strīds, ka prasītāja un atbildētājs ir nepilngadīgās /pers. C/ vecāki.
Tāpat nav strīds, ka ar Rīgas rajona tiesas 2011.gada 22.februāra spriedumu no /pers. B/ par labu /pers. A/ piedzīti uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam līdz 2013.gada 15.jūlijam 50 Ls un no 2013.gada 16.jūlija līdz meitas pilngadības sasniegšanai - 60 Ls apmērā.
[2.2] Tiesa konstatēja, ka prasītāja ir cēlusi prasību pret atbildētāju par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai uzturlīdzekļus meitas uzturam 200,00 EUR mēnesī.
Atsaucoties uz Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, tiesa atzina, ka spēkā stājies tiesas spriedums par piespriestiem periodiskiem maksājumiem, neierobežo tiesības prasītājai, mainoties apstākļiem, vērsties tiesā ar prasību par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu, tāpēc prasītāja ir tiesīga sniegt prasību tiesā par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.
[2.3] Atsaucoties uz Civillikuma 179.panta pirmo un otro daļu, 177.panta ceturto daļu, Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.panta pirmo daļu tiesa secinājusi, ka jebkurā gadījumā bērna intereses prevalē par vecāku interesēm un abiem vecākiem ir pienākums nodrošināt savu bērnu ar pienācīgu uzturu, medicīnisko aprūpi, mājokli, attīstīt bērna fiziskās un intelektuālās spējās. Pie tam šādi pienākumi vecākiem būtu jārealizē pret katru savu bērnu vienādi, neatkarīgi no tā vai bērns dzīvo kopā ar vecāku vai atsevišķi.
[2.4] No tiesai pieejamas Valsts vienotās datorizētas zemesgrāmatas sistēmas redzams, ka atbildētāja īpašumā reģistrēts nekustāmais īpašums /Nosaukums A/, kadastra Nr./numurs A/. Prasītājas īpašumā nav reģistrēts neviens nekustāmais īpašums. No Ceļus satiksmes drošības direkcijas datu bāzes izriet, ka atbildētājam un prasītājai nav reģistrētu transportlīdzekļu.
[2.5] Izvērtējot lietā iesniegto bērnu uzturam nepieciešamo uzturlīdzekļu aprēķinu, tiesa konstatējusi, ka aprēķinā iekļautie izdevumi ir samērīgi un bērnu vajadzībām atbilstoši. Atbildētājs likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējis minētos izdevumus.
Lietā esošais ārsta ortopēda atzinums apstiprina, ka /pers. C/ ir konstatēta idiopātiska skolioze, kas apliecina, ka bērnam ir nepieciešama regulāra vingrošana, baseina apmeklējums un korsete.
Līdz ar to tiesa konstatējusi, ka papildus bērna ikdienas uzturēšanas izdevumiem, prasītājai rodas arī izdevumi par ārstnieciskajiem un medicīniskajiem pakalpojumiem.
[2.6] Tiesas ieskatā, ņemot vērā ANO Konvencijā par bērna tiesībām un Bērnu tiesību aizsardzības likumā nostiprinātais princips par bērnu

intereses prioritāru nozīmi, no atbildētāja prasītājas labā meitas uzturam piedzenami uzturlīdzekli 200 EUR mēnesī, bet ne mazāks par valstī noteikto minimālo apmēru saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu.

[2.7] Ievērojot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 7.janvāra sprieduma lietā SKC-1478/2015 paustās atziņas, tiesa atzina, ka uzturlīdzekļi bērna labā no atbildētāja piedzenami līdz laikam, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt. Ja pēc pilngadības sasniegšanas bērns vēlas saņemt uzturlīdzekļus pats, viņš ir tiesīgs celt tiesā attiecīgu prasību, lūdzot pārtraukt iepriekš ar tiesas spriedumu noteikto uzturlīdzekļu piedziņu par labu vecākam.

Uzturlīdzekļi bērna uzturam piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā.

[2.8] Vienlaicīgi tiesa atzinusi, ka pārtraucama periodisko maksājumu piedziņa par turpmāko laika periodu pēc Rīgas rajona tiesas 2011.gada 22.februāra sprieduma civillietā Nr.C33434910 (lietas 40.-43.lapa).

[4] Apelācijas sūdzību par minēto spriedumu iesniedzis /pers. B/, pārsūdzot to pilnā apjomā.

[4.1] Apelācijas sūdzībā norādīts, ka lieta tika izskatīta bez atbildētāja klātbūtnes, liedzot viņam sniegt liecības lietā par atbildētāja materiālo stāvokli.

Proti, tiesas pavēste nosūtīta ierakstītā vēstulē tikai uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu /adrese B/, kurā viņš tobrīd neatradās. Bez tam, atbildētājam ir arī papildus deklarētā dzīvesvieta /adrese A/, kura tiesai ir pieejama, bet uz minēto adresi pavēstes sūtītas netika.

[4.2] apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa nav objektīvi izvērtējusi atbildētāja ikmēneša ienākumus un viņa mantas stāvokli.

[4.2.1] No tiesai pieejamās Valsts vienotās datorizētās zemesgrāmatas sistēmas redzams, ka atbildētāja īpašumā reģistrēts nekustamais īpašums /Nosaukums A/, kadastra Nr. /numurs A/, bet tiesa nav ņēmusi vērā to, ka šim īpašumam ir apgrūtinājums - noteikts aizliegums bez /pers. D/ rakstiskas pielaišanas nekustamo īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām. Minētais īpašums sastāv no zemes gabala 0,563 ha platībā uz kura atrodas neliela dārza būdiņa, kurā glabājas dārza inventārs. Nekādus ienākumus no šī zemes gabala atbildētājs, to apsaimnieko atbildētāja māte un tēvs, kuri ir pensijas vecumā.

[4.2.2] Pirmās instances tiesa norāda, ka no Valsts ieņēmumu dienesta izziņas redzams, ka /pers. B/ laika posmā no 2014. gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.martam ir guvis ienākumus 202,34 EUR. Tātad, aprēķinot atbildētāja vidējos ienākumus norādītajā laika periodā, t.i., par 3 mēnešiem, sanāk, ka atbildētāja ikmēneša ienākumi bija 67,45 EUR mēnesī.

[4.2.3] No apelācijas sūdzībai pielikumā pievienotās izziņas no VSAA Nr.15/1572825 par apdrošinātās personas iemaksām no 01.2015. gada, redzams, ka pieprasītajā laika periodā apdrošināšanas iemaksas un apdrošināšanas periodi nav reģistrētas, kas norāda uz to, ka šajā laika periodā man nebija algota darba.

[4.2.4] No Nodarbinātības valsts aģentūras Ogres filiāles izsniegtās 2015.gada 27.jūlija izziņas Nr.114, kas pievienota apelācijas sūdzībai, redzams, ka no 2015.gada 23.jūlija atbildētājam ir piešķirts bezdarbnieka statuss.

[4.3] Atbildētājs norāda, ka viņa apgādībā atrodas vēl divi mazgadīgi bērni, kuri dzimuši kopdzīvē ar /pers. E/.

[4.4] Atbildētāja ieskatā pirmās instances tiesa ir formāli izskatījusi prasību, neņemot vērā atbildētāja finansiālās iespējas un viņa maksātspēju.

Salīdzinot atbildētāja un prasītājas ienākumus, nav saprotams tiesas noteiktais piedzenamās uzturlīdzekļu ikmēneša summas apmērs, jo tas vairākkārt pārsniedz atbildētāja ienākumus.

Atbildētājs norāda, ka nevar atrast pietiekami apmaksātu algotu darbu, līdz ar ko reizēm, lai nopelnītu iztiku savai ģimenei, par minimālu atlīdzību strādā dažādus gadījuma darbus.

[4.5] Atbildētājs piekrīt meitas /pers. C/ uzturam maksāt 108 EUR mēnesī līdz meitas 18 gadu sasniegšanai (lietas 45.-46.lapa).

[5] Tiesas sēdē prasītājas /pers. A/ pārstāve uz mutvārdu pilnvaras pamata /pers. F/ neatzina apelācijas sūdzību.

Atbildētājs/pers. B/ tiesas sēdē uzturēja apelācijas sūdzību.

M o t ī v u d a ļ

[6] Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija, noklausījusies prasītājas pārstāves un atbildētāja paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības argumentus, pārbaudījusi un novērtējusi lietai pievienotos rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība ir apmierināma daļēji.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, 430.panta trešo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā, un nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

No lietas materiāliem redzams, ka atbildētājs ir pārsūdzējis pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apjomā.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 430.panta trešās daļas noteikumiem, fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka lietā nepastāv strīds, ka:

- prasītāja un atbildētājs ir nepilngadīgās /pers. C/ vecāki;
- ar Rīgas rajona tiesas 2011.gada 22.februāra spriedumu no atbildētāja par labu prasītājai piedzīti uzturlīdzekļi meitas /pers. C/ uzturam līdz 2013.gada 15.jūlijam 50 Ls un no 2013.gada 16.jūlija līdz meitas pilngadības sasniegšanai – 60 Ls apmērā;

- atbildētājs ir gatavs maksāt uzturlīdzekļus meitas uzturam 108 EUR mēnesī.

[9] Lietā pastāv strīds par piedzenamo uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu līdz 200 EUR.

[10] Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos iebildumus Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tie nav pamats taisīt pretēju spriedumu pirmās instances tiesas spriedumam, bet pirmās instances tiesas spriedums ir grozāms.

[11] Prasība celta, ievērojot Civilprocesa likuma 203.panta ceturto daļu, saskaņā ar kuru, ja pēc tam, kad spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespiesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puses ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājuma apmēra vai termiņa grozīšanu.

Ar Civillikuma 177.panta ceturto daļu noteikts, ka bērna aprūpe nozīmē viņa uzturēšanu, t.i., ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu un viņa izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšana, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam). Civillikuma 179.panta pirmā un otrā daļa noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Izskatot pušu strīdu, Civillietu tiesas kolēģija ņem vērā Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10.pantu, kas noteic, ka bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte, un ANO Bērnu tiesību konvencijas (pieņemta Ģenerālā asamblejā 1989.gada 20.novembrī un Latvijā ir spēkā no 1992.gada 14.aprīļa) 27.panta pirmajā daļā noteikto, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni; panta otrā daļa noteic, ka uz vecākiem vai citām personām, kas audzina bērnu, gulstas galvenā atbildība par bērna attīstībai nepieciešamo dzīves apstākļu nodrošināšanu savu spēju un finansiālo iespēju robežās.

Līdz ar to atzīstams, ka uzturlīdzekļu apmērs ir atkarīgs no konkrētā bērna individualitātes, spējām, interesēm, veselības stāvokļa, garīgās un fiziskās attīstības un citiem apstākļiem, kā arī, bērnam pieaugot, viņa vajadzības palielinās.

Lai noteiktu piedzenamo uzturlīdzekļu apmēru, Civillietu tiesas kolēģijai, izvērtējot lietā esošos pierādījumus kopsakarā ar pušu paskaidrojumiem, ir jānoskaidro, kāda ir bērna uzturam nepieciešamā summa, lai vislabāk nodrošinātu bērna intereses; jāizvērtē vecāku mantas stāvoklis un spēja šādu summu segt (vecākiem bērni jāapgādā atbilstoši katra ienākumiem un mantas stāvoklim); bērna uzturam noteikto summu jāsadala proporcionāli katra vecāka mantiskajam stāvoklim, ievērojot katra vecāka ieguldījumu bērna uzturēšanai; Ministru kabineta noteikumos noteiktais minimālais slieksnis piedzenams tikai tad, ja atbildētājam ir īpaši apstākļi, piemēram, darba nespēja, kad viņš objektīvi nevar sniegt līdzekļus vispār vai var tos sniegt nepietiekoša apmērā.

[12] Vērtējot bērnam /pers. C/ nepieciešamo uzturlīdzekļu apmēru vienā mēnesī, Civillietu tiesu kolēģija vadās no sekojošiem apsvērumiem.

No prasības pieteikumam pievienotā uzturlīdzekļu apmēra aprēķina (lietas 8.lapa) Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka bērnam nepieciešamie izdevumi ir sekojoši: apģērbs – 605 EUR gadā, elektrība – 18 EUR mēnesī (216 EUR gadā), telefons – 4,30 EUR mēnesī (51,60 EUR gadā), apkure – 150 EUR mēnesī (1800 EUR gadā), Internets 11 EUR mēnesī (132 EUR gadā), skolas izdevumi 21 EUR mēnesī (252 EUR gadā), izklaides pasākumi 40 EUR gadā, pārtika un saimniecības izdevumi 150 EUR mēnesī (1800 EUR gadā), friziera pakalpojumi 3,65 EUR mēnesī (43,80 EUR gadā), zāles slimošanas gadījumā, vitamīni, kalcijs ārsta izdevumi – 30 EUR mēnesī (360 EUR gadā), brilles 50 EUR gadā, ortopēds – 150 EUR gadā, muguras speciālists 350 EUR gadā, ērču encefalīts – 30 EUR gadā, peldbaseina apmeklējums 4 reizes mēnesī 16 EUR (192 EUR gadā), kopā gadā 5667,40 EUR jeb 472,28 EUR mēnesī (lietas 8.-9.lapa).

Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka aprēķinu pamatojoši rakstveida pierādījumi tiesai nav iesniegti.

Tāpat Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka atbildētājs minēto aprēķinu neapstrīd, ko atbildētājs apliecināja arī tiesas sēdē.

[12.1] Lai izvērtētu /pers. C/ vajadzībām nepieciešamo līdzekļu apmēru, Civillietu tiesas kolēģijai ir pienākums izvērtēt visas izdevumu pozīcijas un par tām iesniegtos pierādījumus.

Par pamatotiem un samērīgiem Civillietu tiesas kolēģija atzīst izdevumus apģērbam – 605 EUR gadā, telefonam – 4,30 EUR mēnesī (51,60 EUR gadā), elektrībai – 18 EUR mēnesī (216 EUR gadā), internetam 11 EUR mēnesī (132 EUR gadā), skolas izdevumiem 21 EUR mēnesī (252 EUR gadā), izklaides pasākumiem 40 EUR gadā, pārtikai un saimniecības izdevumiem 150 EUR mēnesī (1800 EUR gadā), friziera pakalpojumiem 3,65 EUR mēnesī (43,80 EUR gadā), brillēm 50 EUR gadā, ērču encefalīta potei – 30 EUR gadā, zālēm slimošanas gadījumā, vitamīniem, kalcijam, ārsta izdevumiem – 30 EUR mēnesī (360 EUR gadā), peldbaseina apmeklējumam 4 reizes mēnesī 16 EUR (192 EUR gadā).

Vadoties no loģikas apsvērumiem, Civillietu tiesas kolēģija kritiski vērtē uz bērnu attiecinātos izdevumus par apkuri. Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā kopējā bērna daļa šajos izdevumos ir 1/2, jo prasītājas norādītais ģimenes sastāvs ir divi cilvēki – pati prasītāja un meita. Līdz ar to šajā daļā kopējais bērnam nepieciešamo līdzekļu apmērs ir domāts 75 EUR. Turklāt, balstoties uz dzīvē gūtiem novērojumiem, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka izdevumi par apkuri vasaras sezonā ir ievērojami mazāki, nekā apkures sezonā.

Civillietu tiesas kolēģija neatzīst par pamatotiem prasītājas norādītos izdevumus bērnam ortopēdam – 150 EUR gadā, muguras speciālistam 350 EUR gadā, jo prasītāja tiesā nav iesniegusi pierādījumus minētajiem izdevumiem. Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka atzinums tehniskā līdzekļa saņemšanai (lietas 15.lapa) un rentgena atzinums (lietas 16.lapa) vien neapstiprina izdevumus speciālista apmeklējumam 500 EUR gadā (150 EUR + 350 EUR).

Tāpat nav pamatoti ir izdevumi istabas remontam, jaunas gultas un galda iegādei 200 EUR gadā, jo šādi izdevumi, Civillietu tiesas kolēģijas ieskatā

nav katru gadu.

Ņemot vērā minēto, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka par pierādāmiem un samērīgiem atzīstami izdevumi bērna uzturam 3847,40 EUR gadā (605 EUR gadā+ 51,60 EUR gadā + 216 EUR gadā + 132 EUR gadā + 252 EUR gadā + 40 EUR gadā + 1800 EUR gadā + 43,80 EUR gadā + 50 EUR gadā + 30 EUR gadā + 360 EUR gadā + 192 EUR gadā + 75 EUR gadā) jeb 320,62 EUR mēnesī.

[12.2] Vērtējot pušu mantisko stāvokli un līdz ar to spējas segt meitai nepieciešamos izdevumus, Civillietu tiesu kolēģija vadās no sekojošiem apsvērumiem.

No lietas materiālos esošās Valsts ieņēmumu dienesta izziņas (lietas 23.lapa) redzams, ka /pers. B/ laika posmā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.martam ir guvis ienākumus 202,34 EUR. Savukārt/pers. A/ laikā posmā no 2014.gada 1.janvāra līdz 2015.gada 31.martam guvusi ienākumus 4 161,30 EUR.

No SIA /Nosaukums B/ 2015.gada 10.decembra izziņas ir redzams, ka atbildētājs strādā minētajā uzņēmumā par kravas automobiļa vadītāju un saņem atalgojumu 360 EUR (lietas 62.lapa). Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājs paskaidroja, ka darba algas apmērs pēc nodokļu samaksas ir 265 EUR. Apelācijas sūdzībā atbildētājs norādījis, ka veic arī papildus gadījuma darbus.

No SIA /Nosaukums C/ izziņas (lietas 64.lapa) un prasītājas pārstāves tiesas sēdē sniegtajiem paskaidrojumiem Civillietu tiesas kolēģija konstatē, ka prasītājas darba algas apmērs pēc nodokļu samaksas ir vidēji 700 EUR.

No zemesgrāmatu apliecības redzams, ka atbildētāja īpašumā reģistrēts nekustāmais īpašums d/s /Nosaukums A/ dārzs Nr.246, kas atrodas d/s /Nosaukums A/ dārzs Nr.246, Ogresgala pagastā, Ogres novadā, kadastra Nr./numurs A/(lietas 50.lapa). Tiesas sēdē atbildētājs norādīja, ka minēto īpašumu nevar atsavināt.

Prasītājas īpašumā nav reģistrēts neviens nekustāmais īpašums.

No Ceļus satiksmes drošības direkcijas datu bāzes izriet, ka atbildētājam un prasītājai nav reģistrētu transportlīdzekļu.

Tiesa norāda, ka, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, kas piedzenams bērnu uzturam, jāņem vērā tikai abu vecāku mantiskais stāvoklis un vecāku apgādībā esošo personu skaits.

Likumdevējs paredzējis, ka, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesai ir pienākums ņemt vērā visus uzturlīdzekļu maksātāja bērnus un jāapsver, vai no atbildētāja piedzenamie uzturlīdzekļi par labu prasītājam, nenostāda prasītāju labākā stāvoklī, salīdzinot ar pārējiem bērniem (sk. Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2010.gada 13.janvāra spriedums lietā Nr.SKC-99).

Tādejādi Civillietu tiesas kolēģija nevar bez ievērības atstāt faktu, ka atbildētājam bez nepilngadīgās meitas /pers. C/, ir vēl divi 2013.gadā dzimuši nepilngadīgi bērni, kuru tiesības uz pienācīgiem uzturlīdzekļiem arī ir ņemamas vērā.

[12.3] Novērtējot tiesas rīcībā esošās ziņas par atbildētāja un prasītājas mantisko stāvokli, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka nav pamata noteikt uzturlīdzekļus tikai 108 EUR mēnesī, ko atbildētājs piekrīt maksāt bērnam, jo atbildētājs nav atzīts par maznodrošinātu personu, lietā nav arī iegūti pierādījumi tam, ka atbildētājam, viņa veselības stāvokļa vai citu iemeslu dēļ būtu ierobežota spēja nopelnīt pietiekošu iztiku, un arī nodrošināt to meitai.

Ievērojot pušu mantisko stāvokli un materiālās iespējas, bērna veselības stāvokli (lietas 15., 16.lapa), bērna intereses un vajadzības, kā arī bērna tēva pienākumu piedalīties bērna uzturēšanā, Civillietu tiesas kolēģija secina, ka prasība ir apmierināma daļēji un no atbildētāja par labu prasītājai bērna uzturam piedzenami uzturlīdzekļi 130 EUR apmērā līdz bērna pilngadībai.

Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka tiesas noteiktais uzturlīdzekļu apmērs 130 EUR mēnesī nepārsniedz atbildētāja reālās iespējas, atbilst bērna interesēm un atbildētāja materiālajam stāvoklim. Turklāt, ja atbildētāja materiālais stāvoklis pasliktināsies un viņam nebūs iespējas sniegt bērnam uzturu tiesas noteiktajā apmērā, atbildētājam saglabājas tiesības iesniegt tiesā prasību par uzturlīdzekļu apmēra samazināšanu. Arī prasītājai, mainoties apstākļiem, nezūd tiesība sniegt tiesā prasību par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

[13] Atbildētāja apelācijas sūdzībā minētais arguments, ka atbildētājs nesaņēma tiesas pavēsti savā deklarētās dzīvesvietas adresē nav pamatots, ņemot vērā Civilprocesa likumā nostiprināto personas deklarētās dzīvesvietas principu.

[14] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Ņemot vērā, ka prasītāja no tiesas izdevumu samaksas šajā lietā ir atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu, tiesas izdevumi ir piedzenami valsts ienākumos no atbildētāja proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai.

Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punkts noteic, ka prasības summa prasībās par maksājumu vai devumu samazināšanu vai palielināšanu ir summa, par kādu samazina vai palielina maksājumus vai devumus, bet ne vairāk kā par vienu gadu.

Piedzenamo uzturlīdzekļu summa šajā lietā tiek palielināta par 44,63 EUR (130 EUR – 85,37 EUR).

Ņemot vērā Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 6.punktu, prasības summa šajā lietā ir 535,56 EUR (44,63 EUR × 12), un saskaņā ar Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta a)apakšpunktu valsts nodeva par prasījumu ir 80,33 EUR (535,56 EUR × 15%).

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja valsts ienākumos ir piedzenama valsts nodeva 80,33 EUR, kas jāiemaksā sekojošā kontā: Valsts kase, NMR 90000050138, konts LV55TREL1060190911200, BIC kods TRELLV22, Iemaksas mērķis: norāda datus personas vai lietas identificēšanai. Samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktam un valsts akciju sabiedrības „Latvijas Pasts" tarifiem ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi šajā lietā pirmās instances tiesā un apelācijas instances tiesā kopā ir bijuši 7,75 EUR (lietas 2.lapa), kas ir piedzenami no atbildētāja valsts ienākumos.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami sekojošā kontā: Saņēmējs: Tiesu administrācija, konts LV51TREL2190458019000, NMR

90001672316, saņēmēja banka: Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati personas vai lietas identificēšanai. Samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktajā termiņā.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu sprieduma daļā par piedziņu labprātīgas izpildes termiņš nosakāms 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Šajā termiņā valsts labā piedzenamo tiesas izdevumu samaksu apliecinošs dokuments iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 432.-434.pantu, Civillietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

apmierināt daļēji /pers. A/ prasību pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu apmēra palielināšanu.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 130 EUR (viens simts trīsdesmit eiro) ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, sākot no 2015.gada 16.aprīļa līdz /pers. C/, personas kods /personas kods/, 18 (astoņpadsmit) gadu vecuma sasniegšanai.

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Ar 2015.gada 16.aprīli pārtraukt uzturlīdzekļu piedziņu pēc Rīgas rajona tiesas 2011.gada 22.februāra sprieduma civillietā Nr.C33434910.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos valsts nodevu 80,33 EUR (astoņdesmit eiro un 33 centi) apmērā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,75 EUR (septiņi eiro un 75 centi) apmērā.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu noteikt 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā 30 (trīsdesmit) dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, Augstākās tiesas Civillietu departamentam, kasācijas sūdzību iesniedzot Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2016.gada 4.martā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs N.Riņķis

Tiesneses I.Jēkabsone

I.Stuberovska